

Beszámoló a PUB 106415 számú OTKA-projekt

A projekt tartalma Fónagy Zoltán: Nemesi birtokviszonyok az úrbérrendezés korában című munkájának kiadása volt. A történeti statisztikai feldolgozás és a rendezett forráskiadás határán elhelyezhető, eredetileg kandidátusi disszertációként született terjedelmes munka megjelentetését az MTA BTK Történettudományi Intézete vállalta. Az Intézet kiadványrészlege végezte a szerkesztést, tördelést, korrekktúrát, a térképmelléletek digitális tervezését, az adatsorok konvertálását a CD-ROM számára használható formátumra. A CD-melléklet számítástechnikai és sokszorosítási munkáit a történelmi adatbázisok építésében legnagyobb gyakorlattal rendelkező hazai cég, az Arcanum Kiadó végezte.

A könyv minden tekintetben (terjedelem, melléletek, kivitel, költségek, határidő, példányszám) a pályázatban vállalt feltételek szerint jelent meg 2013 júniusában.

A történelmi Magyarország 44 megyéje 7600 helységének birtoklási adatait tartalmazó kétkötetes, több mint 1500 oldalas mű túlnyomó részét az Adattár teszi ki, amely három rendezett adatsort tartalmaz. Az I. rész (Az úrbéres birtokok országos összesítése) birtokostípusok szerint csoportosítva, a nemesi magánbirtokot méret szerint is kategóriákba sorolva összesíti személyenként az 5800 birtokos teljes úrbéres birtokát. Az egyes típusokon, illetve kategóriákon belül az úrbéres terület mérete szerint csökkenő sorrendbe vannak rendezve a birtokosok. A II. rész (Úrbéres birtokkal rendelkező földesurak és birtokaik) gazdacím-tár-szerűen sorolja fel az úrbéres birtokkal rendelkező földesurakat, birtokaikat helységenként feltüntetve, a birtok méreteivel együtt. A III. rész (Úrbéres birtokok, megyénként és községenként), ugyanazokat az adatokat tartalmazza, mint az első, de helységnévtár jellegűen. A megyék, illetve azokon belül a helységek ABC-rendjében sorolja fel az egyes helységekben birtokos földesurakat és úrbéres birtokaik kiterjedését.

A mű eredményeit a történettudomány több ága hasznosíthatja. A társadalomtörténészek birtokstatisztikai adatainkból minden eddiginél pontosabb képet nyernek a 18. századi nemesség rétegződéséről. A politikátörténet művelői összefüggést kereshetnek egy-egy megye politikai elitjének állásfoglalásai és vagyoni viszonyaik között. Az Adattár hasznos, kézikönyv jellegű segédeszköz lesz az egyes személyek után kutatók és a helytörténet vagy családtörténet művelői számára is.

MÁGYAR TÖRTÉNELMI
EMLÉKEK

ADATTÁRAK

Fónagy Zoltán

A NEMESI BIRTOKVISZONYOK
AZ ÚRBÉRRENDEZÉS
KORÁBAN

Adattár I.

MTA BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET

MÁGYAR TÖRTÉNELMI
EMLÉKEK

ADATTÁRAK

Fónagy Zoltán

A NEMESI BIRTOKVISZONYOK
AZ ÚRBÉRRENDEZÉS
KORÁBAN

Adattár II.

MTA BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET